

ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರಿಗೆ ಆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ಶಾಖಾಹಾರಿಗಳು, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಮಾಂಸಾಹಾರಿಗಳು. ನನ್ನ ಅನುಭವದ ಪ್ರಕಾರ, ನಿಮ್ಮ ದೇಹಕ್ಕೆ ಯಾವುದು ಶಕ್ತಿ ನೀಡುತ್ತದೋ, ದೇಹವನ್ನು ಸದೃಢವಾಗಿ ಇಡುತ್ತದೋ ಅದನ್ನು ಸೇವಿಸಬೇಕು. ನಾನು ನನ್ನ ದೇಹ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿಕೊಂಡ ಅಧಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನನಗೆ ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಶಕ್ತಿ ಕೊಡುತ್ತವೆ. ಪ್ರೋಟೀನ್‌ಗಳು ಉತ್ತಮವೆನಿಸುತ್ತವೆ.

◆ ಇತ್ತೀಚೆಗಿನ ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ ಭರತನಾಟ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದೆ. ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಕಲಾಪ್ರಕಾರವೆಂದ ತಕ್ಷಣ ಭರತನಾಟ್ಯವನ್ನೇ ಉದಾಹರಿಸುವುದು, ಅಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಹೊಸ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ವಾಡಿಕೆಯಂತಾಗಿದೆ. ನೀವು ಗುರುತಿಸಿದ ಬದಲಾವಣೆಗಳೇನು? ಅದರ ಸಾಧಕ ಬಾಧಕ ಅಂಶಗಳೇನು?

ನಾನು ಗಮನಿಸಿದಂತೆ ಭರತನಾಟ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಬದಲಾವಣೆ ಸಮೂಹ ಪ್ರಸ್ತುತಿಗಳ ಕುರಿತಾದುದು. ಹಿಂದೆ ಏಕವ್ಯಕ್ತಿ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಿಗೆ ಆದ್ಯತೆಯಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಇತ್ತೀಚೆಗಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸಮೂಹ ಪ್ರಸ್ತುತಿಗಳು ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿವೆ. ನೃತ್ಯ ಕಲಾವಿದರ ಸಂಖ್ಯೆ ಚಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ, ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಅವಕಾಶಗಳು ಲಭ್ಯವಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಈ ರೀತಿಯ ವಿಕಾಸ ಆಗಿರಬಹುದು. ಇದು ಒಳ್ಳೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯೂ ಹೌದು. ಯಾಕೆಂದರೆ ಏಕವ್ಯಕ್ತಿ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಸಮೂಹ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳು ಜೊತೆ ಜೊತೆಯಾಗಿಯೇ ಸಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ನೃತ್ಯ ಪ್ರಕಾರ ವಿಕಾಸ ಹೊಂದುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ಕಲಾವಿದರು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಶೈಲಿಯೊಂದನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಮರೆಯಬಾರದು. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ನಾವು ಗುರುಗಳಿಂದ ನೃತ್ಯವನ್ನು ಕಲಿಯಲಾರಂಭಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಗುರುಗಳ ಮಾದರಿಯನ್ನೇ ಅನುಕರಿಸಲಾರಂಭಿಸುತ್ತೇವೆ. ಮುಂದುವರೆದಂತೆ ನೃತ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಒಂದು ಶೈಲಿಯನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡು, ತಮ್ಮ ನೃತ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಧ್ವನಿಯನ್ನು

ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾದ ಒಂದು ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾನು ಗುರು ಯಾಮಿನಿ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಮತ್ತು ಗುರು ಸರೋಜಾ ವೈದ್ಯನಾಥನ್ ಅವರಿಂದ ನೃತ್ಯ ಕಲಿತವಳು. ಇಬ್ಬರೂ ಭರತನಾಟ್ಯದ ಗುರುಗಳಾದರೂ ಶೈಲಿಗಳು ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿದ್ದವು. ಅವರ ಪಾಠಗಳು ನನ್ನೊಳಗೆ ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿ, ಅವು ಹೊಸದೊಂದು ರೂಪ ಪಡೆದಿವೆ. ಹಾಗಾಗಿ ನನ್ನದೇ ದಾರಿಯನ್ನು, ಭರತನಾಟ್ಯವೆಂದರೆ ಏನು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ನನ್ನದೇ ಆದ ಗ್ರಹಿಕೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ.

◆ ವೃತ್ತಿ ಕ್ಷೇತ್ರ, ವೈಯಕ್ತಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ಸರಿದೂಗಿಸುವುದು ಸುಲಭವೇನಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ನೀವು ಪ್ರವಾಸ, ಅಧ್ಯಯನ, ಅಧ್ಯಾಪನ ಮತ್ತು ನೃತ್ಯ ಪ್ರಸ್ತುತಿಗಳಿಗಾಗಿ ದೇಶ ವಿದೇಶಗಳಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುತ್ತ, ಎರಡೂ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಹೇಗೆ ಸಂಭಾಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ?